

CASP2021

Koordineeritud tegevus
toodete ohutuse tagamiseks

Veebituru
järelvalve

Lõpparuanne

Sisukord

Sisukord	2
Lühendid	2
Kommenteeritud kokkuvõte	3
1. osa	
1. Veebituru järelevalvetegevuse ülevaade	4
1.1. Sissejuhatus ja peamised eesmärgid	4
1.2. Ülevaade osalevatest turujärelevalveasutustest	5
2. Kokkuvõte põhitegevustest ja tulemustest	6
2.1. Tegevuse hindamine	6
2.2. Töökäsitlus	7
2.3. Lahenduste kindlakstegemine ning töövahendite ja tulemuste väljatöötamine	9
2.3.1. Kaugmüük	9
2.3.2. Piiriülene koostöö	10
2.3.3. Veebituru järelevalve tegemise juhised	10
3 Järeldused ja soovitused	11
3.1. Üldjäreldused	11
3.2. Saadud õppetunnid	11
3.3. Soovitused	12
2. osa	
1. Mis on CASP?	13
Rollid ja kohustused	13
2. tööplaani	14
3. Horisontaalse tegevuse lähenemisviisi ülevaade	15

Lühendite loend

LÜHEND	KIRJELDUS
CASP	Koordineeritud tegevus toodete ohutuse tagamiseks
DG JUST	Euroopa Komisjoni õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat
EISMEA	Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEd Rakendusamet
EK	Euroopa Komisjon
EL	Euroopa Liit
EMP	Euroopa Majanduspiirkond
EV	Ettevõtja
HelpDoc	Spikridokument
HT	Horisontaalne tegevus
KoM	Avakoosolek
LR	Liikmesriik (-riigid)
TJA	Turujärelevalveasutus
TPT	Tootepõhine tegevus
VT	Veebituru järelevalve

Kommenteeritud kokkuvõte

Eesmärgid

Koordineeritud tegevus toodete ohutuse tagamiseks (Coordinated Activities on the Safety of Products, CASP) 2021 võimaldavad kõigil Euroopa Liidu (EL) ja Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) riikide turujärelevalveasutustel (TJAd) teha koostööd Euroopa ühtsele turule lastud toodete ohutuse suurendamisel.

CASP 2021 veebituru järelevalve horisontaalne tegevus (HT) keskendus 2020¹. aastal juba tehtud töö jätkamisele ning praktiliste vahendite ja lahenduste väljatöötamisele, et lahendada täiendavaid veebituru järelevalve probleeme. Miniprojektide kaudu tegelesid turujärelevalveasutused kolme peamise probleemiga: **kaugmüük, piiriülene koostöö ja veebituru järelevalve juhised**. Tagasiside andmiseks ja võimalike parandusettepanekute tegemiseks kasutati laialdaselt **Euroopa Komisjoni (EK) veebijärelevalve vahendit**.

Tulemused

Juhenddokument veebituru järelevalve kohta

Töötati välja juhenddokument, milles on esitatud vahendid ja praktilised nõuanded turujärelevalveasutustele selle kohta, kuidas teha veebikontrolle, kohandada veebituru järelevalve jõustamisprotsesse e-kaubanduse uutele vormidele (nt kaugmüük) ning luua tõhusad koostöömehhanismid ELi ja kolmandate riikide turujärelevalveasutuste vahel.

Veebijärelevalve veebiämbliku töövahendi töötuba

Korraldati koolitusseminar, et võimaldada turujärelevalveasutustel tõhusalt kasutada Euroopa Komisjoni uut e-järelevalve vahendit ja teha kindlaks veebis müüdavad ohtlikud tooted. Samuti koguti turujärelevalveasutustelt tagasisidet vahendiga saadud kogemuste ja täiustamissoovituste kohta.

Veebipoodide kogumise kõrgetasemeline protsess

Töötati välja menetlus turujärelevalveasutuste jaoks, et koguda veebipoodide, mida sisestada Euroopa Komisjoni e-järelevalve vahendisse. Kavandatud lähenemisviisiga tagatakse, et iga liikmesriigi kõige asjakohasemad veebipoed oleksid loetletud.

Järeldused ja soovitused

E-kaubanduse eksponentsiaalse kasvuga suureneb veebituru järelevalve tähtsus pidevalt. Esile kerkivad uued väljakutsed, millega tuleb tegeleda, et tagada turujärelevalveasutuste tegevuse tõhusus ja tarbijate kaitse ohtlike toodete eest. CASP 2021 veebituru järelevalve peamine eesmärk oli süvendada kolme tuvastatud probleemi ja muuta veebituru järelevalve turujärelevalveasutuste igapäevase töö lahutamatuks osaks. Tulevane koordineeritud tegevus võiks keskenduda muudele veebituru järelevalvega seotud probleemidele, et luua praktilisi lisalahendusi ja täiendada varasemate tegevuste käigus välja töötatud vahendeid. Töötati välja soovituste kogum, mis põhines kogu veebituru järelevalve tegevuse käigus peetud aruteludel.

Soovitused tarbijatele

- Hoidke end kursis internetiostude ohtudega – kasutage enne toote ostmist kiirhoiatussüsteemi „Safety Gate“.

Soovitused ettevõtjatele (EV)

- Tagage tooteohutuse kõrge tase – ettevõtjad peavad olema kursis sihtriigi/-piirkonna ja/või koha, kus tooteid müüakse, ohutusnõuetega.
- Tehke tihedat koostööd ametiasutustega, et tagada ohtlike toodete õigeaegne eemaldamine – kasutage ohtlikest toodetest teatamise portaali ettevõtjatele².
- Hõlbustage teabevahetust turujärelevalveasutustega – esitage ja jagage kontaktandmeid, kui tooteid müüakse internetis.

Soovitused ELi ja riikide ametiasutustele

- Uurige teisi probleeme – levitage projekti käigus ja ka muudes suutlikkuse suurendamise meetmetes (nt õiguskaitses e-akadeemia) välja töötatud tulemusi ja eesmärgi.
- Kasutage Euroopa Komisjoni veebijärelevalve vahendit – säilitage pidev tagasisidevoog pidevaks täiustamiseks.
- Tehke koostööd tolliga, mis on esimeseks takistuseks ELi turule sisenevatele ohtlikele või nõuetele mittevastavatele toodetele – säilitage ja edendage pidevat teabevahetust.
- Edendage pikaajalisi suhteid ettevõtjatega ja ka teiste veebiturunduse ahelas osalejatega – tagage tihe koostöö, et ohtlike toodete avastamisel oleks võimalik kiiremini reageerida, mis toob kaasa tarbijate parema kaitse.

¹ [OMS guidelines and toolbox](#)

² <https://webgate.ec.europa.eu/gpsd/screen/public/home>

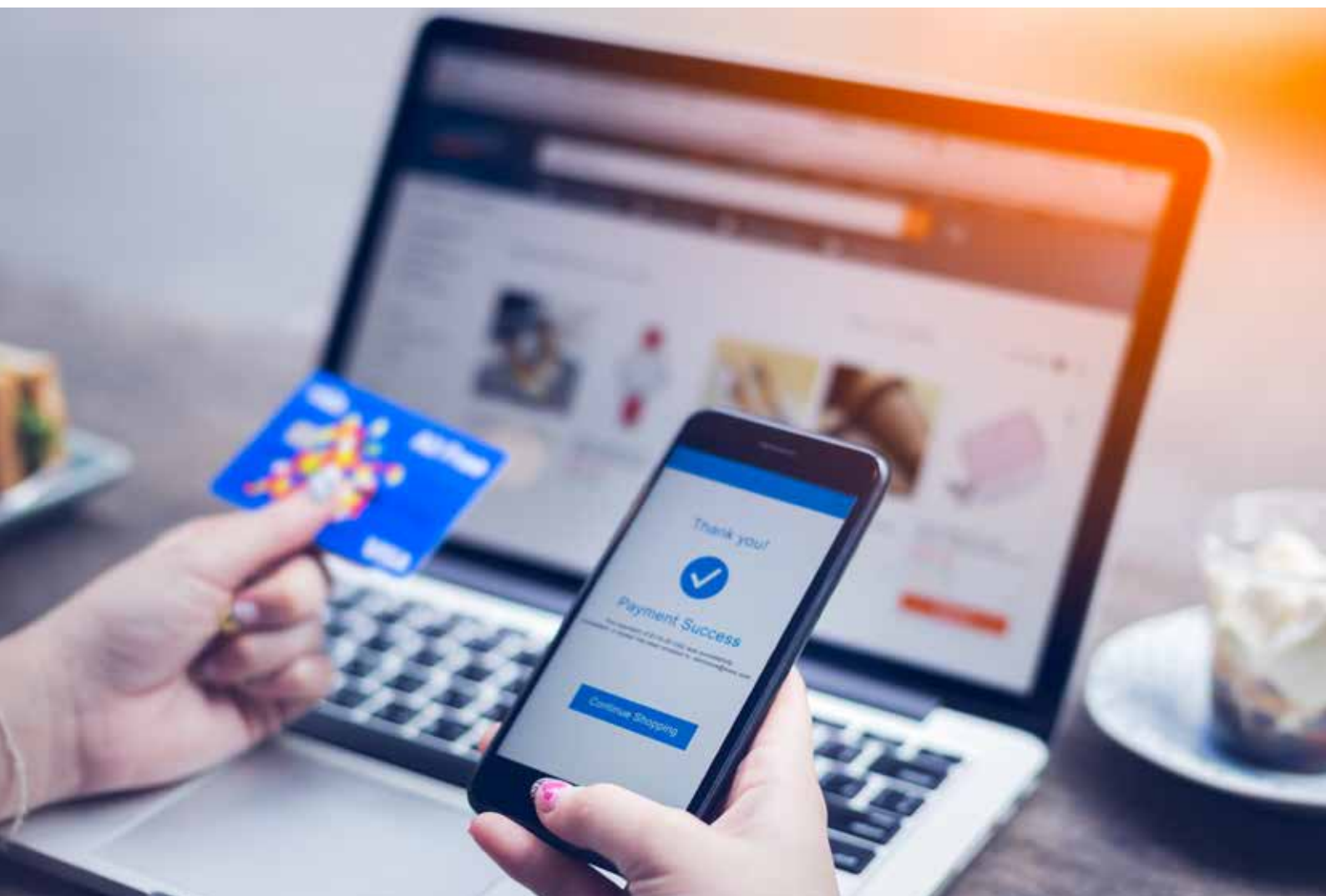
1. Veebituru järelevalvetegevuse ülevaade

1.1 Sissejuhatus ja peamised eesmärgid

E-kaubanduse kasv kogu maailmas kasvab jätkuvalt hüppeliselt, mida veelgi kiirendas COVID-19 pandeemia sügav mõju e-kaubanduse mustritele ja tarbimisharjumustele³. Kui füüsilised kauplused suleti üleöö, suundusid tarbijad internetti, et oma kaupu osta. See kiirendas märkimisväärselt suundumust internetiostude poole ja on nüüd loonud näiliselt peatamatu hoo. Seda arengut toetavad veelgi mobiilseadmete kasutamise kasv, andmete ajastus, klientide kaasamise võimaluste suurenemine ja e-kaubanduse ettevõtete madalad tegevuskulud. Kõigi nende elementide koosmõju viitab sellele, et see suundumus jätkub ja veebituru järelevalve on tekkivate probleemide lahendamise oluline osa.

See veebituru järelevalve horisontaalne tegevus keskendus turujärelevalveasutuste toetamisele nende veebituru järelevalve tegevuse tõhususe suurendamisel ja veebituru järelevalve muutmisele nende igapäevatöö osaks. Saavutati järgmised peamised eesmärgid:

- teha kindlaks probleemid, millega turujärelevalveasutused kokku puutuvad, ja töötada ühiselt välja vahendid, mis on spetsiaalselt kohandatud kaugmüügi nähtusele;
- töötada koos turujärelevalveasutustega välja vahendid ja suunised, et lahendada nende probleeme ja lahendada konkreetseid probleeme seoses piiriülese koostööga;
- töötada välja kõrgetasemeline protsessikaart, millel on kujutatud turujärelevalveasutuste praegune veebituru järelevalve teekond, veebipoodide kogumise kõrgetasemeline protsess ja veebipoodide loetelu iga liikmesriigi kohta;
- töötada välja veebituru järelevalve juhenddokument, milles võetakse kokku tegevuse tulemused ja mida saavad kasutada kõik ELI/EMP turujärelevalveasutused.

³ <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210217-1>

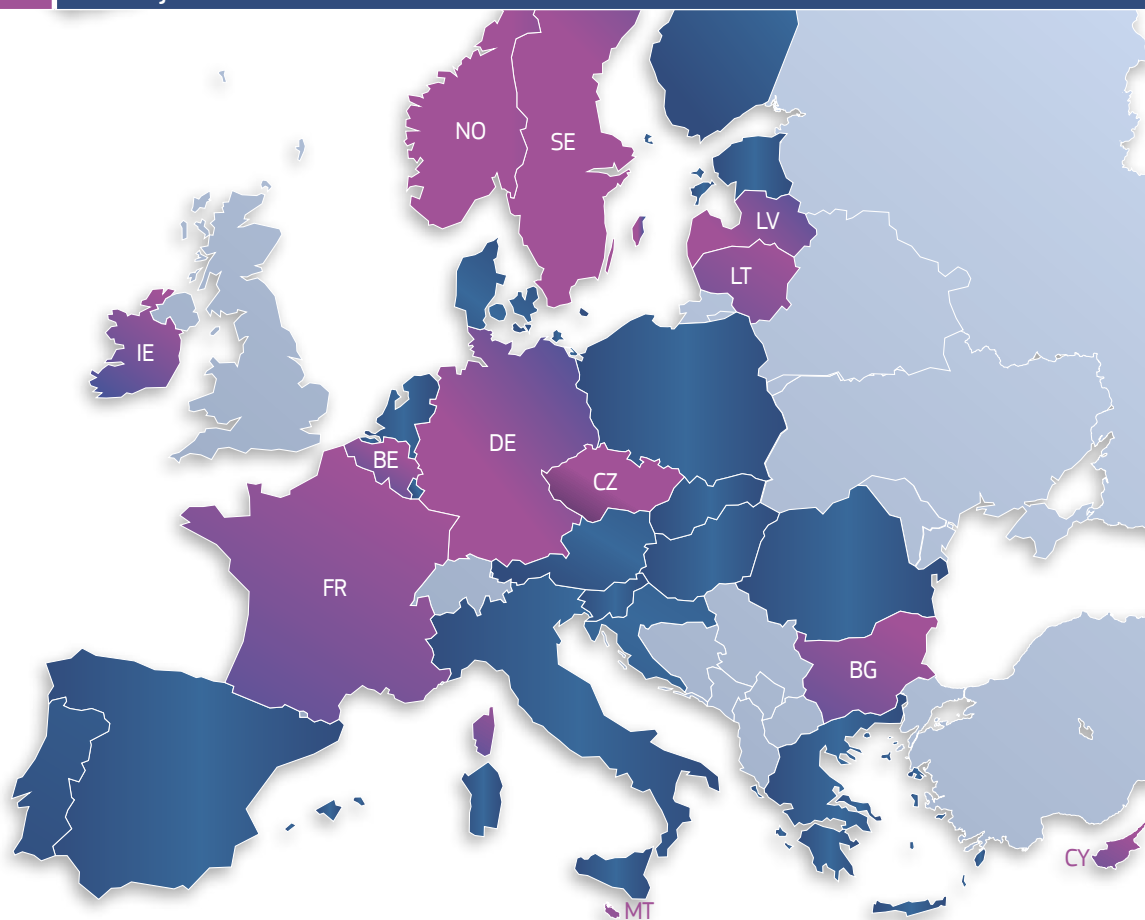
1.2 Ülevaade osalevatest turujärelevalveasutustest

Veebituru järelevalve horisontaalses tegevuses osales kokku 20 turujärelevalveasutust

11 liikmesriigist ja 2 EMP riigist, nagu on näidatud allpool esitatud pildil.

Tabel 1. Osalevad turujärelevalveasutused

RIIK	TJA
Belgia	Föderaalne majandusalane avalik teenistus, kvaliteedi ja ohutuse peadirektoraat
	Föderaalne avalik teenistus Tervis, toiduahela ohutus ja keskkond - föderaalne keskkonnainspeksioon
	Föderaalne avaliku teenistuse rahandus - tolliamet
Bulgaaria	Tarbijakaitse komisjon
	Riiklik metrooloogilise ja tehnilise järelevalve amet
Iirimaa	Konkurentsi- ja tarbijakaitsekomisjon
Island	Elamumajandus- ja ehitusamet
Küpros	Tööinspeksiooni osakond
Leedu	Riiklik tarbijakaitseamet
Läti	Tarbijakaitse keskus
Malta	Malta konkurentsi- ja tarbijakaitseamet
Norra	Norra kodanikukaitse direktoraat
Prantsusmaa	Konkurentsi, tarbijaküsimuste ja pettuste ennetamise peadirektoraat
Rootsi	Riiklik elektriohutusamet (Elsäkerhetsverket)
	Rootsi Kemikaaliamet
Saksamaa	Tübingeni piirkonnanõukogu. 11. osakond // Turujärelevalve
	Munsteri ringkonnaavalitsus
	Bremeni liidumaa kaubandusjärelevalve
Tšehhi	Tšehhi kaubandusinspeksioon
	Tööstus- ja kaubandusministeerium

2. SKokkuvõtte põhitegevustest ja tulemustest

2.1 Tegevuse hindamine

Veebituru järelevalvetegevuse ulatus määrati kindlaks avakoosolekul (KoM). Otsustati keskenduda kahele peamisele sambale, nagu on kujutatud tabelis 2.

Tabel 2. Veebituru järelevalvetegevuse sambad

SAMMAS	SISU
1) Meetmete ja suuniste koostamine, et lahendada ühiseid veebituru järelevalve probleeme	<ul style="list-style-type: none"> Keskendumine turujärelevalveasutuste valitud kolmele konkreetsele miniprojektile <ul style="list-style-type: none"> Kaugmüük Piiriülene koostöö Veebituru järelevalve tegemise juhised
2) Õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi veebijärelevalve vahendi lisa- ja parandusettepanekud	<ul style="list-style-type: none"> Kasutajate tagasiside kogumine olemasolevate funktsioonide kohta Soovitused lisafunktsioonide kohta

Määrati kindlaks järgmised tegevuse lepingulised tulemused:

- CASP 2021 veebituru järelevalve juhenddokumendi** väljatöötamine;
- ühisõppuste läbiviimine **veebijärelevalve töövahendi abil**;
- veebipoodide uurimine** veebijärelevalve töövahendi abil – iga turujärelevalveasutuse jaoks veebipoodide nimekirja koostamine ning selle määratlemise, ajakohastamise ja hooldamise protsessi arutamine.

2.2. Töökäsitus

Veebituru järelevalve on edaspidi üks turujärelevalve peamisi valdkondi. CASP 2021 veebituru järelevalvetegevuse üks peamisi eesmärke oli üksikasjalikult uurida turujärelevalveasutuste ees seisvaid probleeme ning luua ühiselt vahendeid ja lahendusi, mis pakuvad praktilist nõu kõigile veebituru järelevalvet tegevatele turujärelevalveasutustele.

Osalejad otsustasid jagada selle tegevuse kolmeks miniprojektiks (kuidas teha veebituru järelevalvet, piiriülene koostöö ja kaugmüük). Allpool esitatud protsessikaardil on näidatud veebituru järelevalvetegevuse käigus kasutatud üksikasjalik meetodika

Joonis 1. Kuidas lahendada väljakutseid? Miniprojektidel põhinev lähenemisviis

Selle protsessi tulemusena töötasid TJAd veebipõhise Wiki platvormi kaudu välja lahendused ja andsid sessioonide vahel korrapäraselt tagasisidet. Lisaks kasutati Murali⁴ koostöö tegemise vahendit vahekoosolekutel korduvalt ajurünnakute läbiviimiseks ning see oli kasulik TJAd poolt ühiselt välja töötatud vahendite väljatöötamisel.

Järgmisel joonisel on esitatud kokkuvõtte vahendite väljatöötamise protsessist CASP 2021 veebituru järelevalvetegevuse raames.

Joonis 2. Töövahendite arendusprotsess

Veebituru järelevalvetegevuse teine töösuund keskendus Euroopa Komisjoni hiljuti välja töötatud veebijärelevalve tööriistale. Peamine eesmärk oli toetada ja edendada töövahendi kasutamist, samuti koguda tagasisidet, parandusettepanekuid ja ideid edasiseks viimistlemiseks.

Kuna see vahend on TJAd turu jälgimistegevuse parandamise üks põhielemente, korraldas DG JUST veebijärelevalve töötoa. See seisnes töövahendi funktsioonide tutvustamises TJAdele ja simulatsiooniharjutuse läbiviimises.

⁴ Mural on digitaalne tööruum visuaalseks koostööks, kus kõik osalejad saavad reaalajas ühiselt tahvlit redigeerida.

2.3. Lahenduste kindlakstegemine ning töövahendite ja tulemuste väljatöötamine

Järgmises tabelis on esitatud ülevaade kolme veebituru järelevalve miniprojekti raames välja töötatud töövahendites.

Tabel 3. Ühiselt väljatöötatud töövahendite ülevaade

MINIPROJEKT	TULEMUS	Töövahend
1. Kaugmüük	TJA kaugmüügi komplekt	<ul style="list-style-type: none"> Shopify mahavõtmistaotluse vorm reguleerivatele üksustele, millele on lisatud 1-leheküljeline selgitusleht Shopify kaugmüügi spikridokument (HelpDoc)
2. Piiriülene koostöö	Koostööpakett kolmandate riikide TJAdega	<ul style="list-style-type: none"> Piiriülese koostöö vorm teabevahetuseks ELi ja kolmandate riikide TJAd vahel Kolmandate riikide TJAd kontaktandmete kataloog (elava dokumendi loomine Wikis)
3. Veebituru järelevalve tegemise juhised	Veebituru järelevalve kõrgetasemeline protsessikaart	<ul style="list-style-type: none"> Veebituru järelevalve teekonna põhielemendid Veebipoodide kogumise kõrgetasemeline protsess ja veebipoodide loendi koostamine Turujärelevalve jõustamise parimad tavad

2.3.1 Kaugmüük

Esimene miniprojekt tegeles kaugmüügi nähtusega. Kaugmüük on jaemüügi läbiviimise meetod, mille puhul kaupleja ei hoiu müüdavat toodet laos. See on osa suures osas nähtamatust tarneahelast, mida paljud suured jaemüüjad ja turud kasutavad kaupade hankimiseks mujalt maailmast. Tehti kindlaks järgmised peamised probleemid:

- kaugmüügi tegelevate müüjad ja vahendajad võivad keelduda vastutusest, väites, et nad on üksnes vahendajad tarbija ja teenuste osutaja vahel;
- kolmandatest riikidest pärinevad enamasti odavad ja madala kvaliteediga tooted – suurenenud oht, et ELi ohutusalaõiguseid ei järgita;
- müüdavate toodete nõuetele vastavust ei ole võimalik tagada, sest kaugmüügi tegelev müüja ei puuduta toodet füüsiliselt;

- ohtlike toodete tuvastamine kaugmüügi tegelevate müüjate tegevuskohtades võib olla keeruline – kaugmüügi tegelevad müüjad ei pruugi omada kataloogi fotosid ja kasutada üldisi fotosid;
- kaugmüügi tegelevate müüjate koostöö TJAd/ meetmetega.

Nende probleemide lahendamiseks on koostöös Shopifyga⁵ välja töötatud TJA kaugmüügi komplekt, mida saab üldistada ja kasutada veebimüüjate või kauplemiskohtadega, et tõhustada TJAd ja erinevate ökosüsteemis osalejate vahelist koostööd. See sisaldab kahte elementi:

- kaugmüügi abidokument, mis sisaldab teavet kaugmüügi tegelevate müüjate ja e-kaubanduse platvormide kohustuste ning ELi tooteohutust käsitlevate õigusaktide kohta;
- vorm, mida TJAd kasutavad teabe vahetamiseks ja ohtlikest toodetest teatamiseks⁶.

⁵ Shopify on tehnoloogia pakkuja, kes pakub kolmandast isikust müüjatele juurdepääsu oma veebipoodide loomiseks vajalikele põhivahenditele ja -tehnoloogiatele ning hõlbustab ka kaugmüüki.

⁶ [Shopify takedown request form](#)

2.3.2. Piiriülene koostöö

TJAd tegid piiriülse koostöö puhul kindlaks kolm peamist probleemi:

- ettevõtjate tuvastamine ja kontaktide loomine – avalikult kättesaadavate kontaktandmete puudumine;
- tooteohutusega seotud küsimuste uurimine – väljaspool ELi asuvate ettevõtete vähene reageerimine;
- parandusmeetmete võtmine ja nõuete täitmise tagamine – väljaspool jurisdiktsiooni asuvad ettevõtjad ei pruugi oma kohustusi täita.

Osalejate lähenemisviis nende probleemide lahendamiseks oli kaheosaline ja selle tulemuseks oli koostööpakett kolmandate riikide TJAdega.

Üheks lahenduseks oli vormi väljatöötamine, et paluda kolmandate riikide TJAd kolleegidelt abi ja saada müüjate kohta rohkem teavet (nt minimaalne teave toote kohta, mis on vajalik kolmandate riikide TJAd meetmete võtmiseks).

Teise lisalahenduse eesmärk oli tõhustada piiriülest koostööd, luues loendi kolmandate riikide TJAdest, kes soovivad teha koostööd ELi TJAdega. Olemasolevad kontaktid lisati Wiki platvormil ühiselt kasutatavale dokumendile ning seda ajakohastatakse pidevalt niipea, kui uus teave on kättesaadav.

2.3.3. Veebituru järelevalve tegemise juhised

Infotehnoloogia ja interneti kiire areng on tekitanud TJAdele uusi väljakutseid. TJAd peavad kohandama oma traditsioonilisi meetodeid veebikeskkonna uute eripäradega ja lisama veebituru järelevalve oma töö loomuliku osana. Seepärast on TJAd koostanud üksikasjaliku juhendi selle kohta, kuidas veebipõhiseid jaemüüjaid saavad veebituru järelevalvet läbi viia. Kõrgetasemelist protsessikaarti täiustati kogu CASP 2021 veebituru järelevalvetegevuse käigus ja see koosneb

kümnest etapist. See sisaldab ka veebipoodide kogumise kõrgetasemelise protsessi kirjeldust ning turujärelevalve jõustamise parimaid tavasid, mis mõlemad on seotud kaardi konkreetsete etappidega.

Selles miniprojektis välja töötatud kolm elementi/töövahendit on loetletud allpool.

Tabel 4. Töövahendi komponendid

TÖÖVAHENDID	KOMPONENDID
1) Veebituru järelevalve kõrgetasemeline protsessikaart	<ul style="list-style-type: none"> • Veebituru järelevalve teekonna peamised etapid • Põhielemendid vastavalt etapile • TJAd ees seisvad väljakutsed • TJA parimad tavad
2) Veebipoodide kogumise kõrgetasemeline protsess	<ul style="list-style-type: none"> • Veebipoodide parema kogumise peamised sammud • Keske dokumendi loomine, milles loetletakse suunatud otsingute veebipoed, mida TJAd veebijärelevalve tööriista kasutades korrapäraselt ajakohastavad
3) Turujärelevalve jõustamise parimad tavad	<ul style="list-style-type: none"> • Liikmesriikides parimate tavade kogumine, et saavutada turujärelevalve jõustamisel parem kalibreerimine ja parem järjepidevus

3. Järeldused ja soovitused

3.1. Üldjäreldused

Veebituru järelvalve tähtsus kasvab pidevalt koos e-kaubanduse eksponentsiaalse kasvumääraga. Esile kerkivad uued väljakutsed, millega tuleb tegeleda, et tagada turujärelevalveasutuste tegevuse tõhusus ja seega tarbijate kaitse ohtlike toodete eest. CASP 2021 veebituru järelvalvetegevuse peamine eesmärk oli täiendavalt uurida kolme tuvastatud probleemi seoses kaugmüügi, piiriülese koostöö ja veebituru järelvalve tegemise suunistega ning muuta veebituru järelvalve TJAd igapäevase tegevuse oluliseks osaks.

Peamine tulemus oli veebituru järelvalve põhielementide edukas kaardistamine. Sellele lisandus nii sellega seotud probleemide üksikasjalik kirjeldus kui ka olemasolevate ja uute parimate tavade kogum. Lisaks on iga miniprojekti jaoks

loodud vahendite kogum, mis annab konkreetseid juhiseid ja praktilist teavet tekkinud probleemide lahendamiseks, nagu on eespool märgitud (vt punkt O). Need vahendid on lisatud CASP 2021 veebituru järelvalve juhenddokumenti, mida saab kasutada mis tahes ELi/EMP turujärelevalveasutus, mille eesmärk on parandada oma veebituru järelvalvetegevust, pakkudes seega stiimuleid tõhusama veebituru järelvalve loomiseks. Lõpuks võeti TJAd poolt edukalt kasutusele Euroopa Komisjoni veebijärelevalve tööriist, kes andsid väärtuslikku kasutajakogemuse tagasisidet ja ideid olukorra parandamiseks.

Tulevane koordineeritud tegevus võiks keskenduda täiendavatele veebituru järelvalvega seotud probleemidele, et luua veelgi praktilisemad lahendused ja täiendada varasemate tegevuste käigus välja töötatud vahendeid.

3.2. Saadud õppetunnid

- **Läbinisti digitaalne CASP-projekt.** Käimasoleva COVID-19 pandeemia tõttu toimus CASP 2021 üksnes digitaalsel kujul, nagu see oli CASP 2020 tegevuse puhul. Tõhustatud meeskonnatöö jaoks kasutati edukalt digitaalseid suhtlusviise. Digitaalsete koostöövahendite, näiteks Wiki platvormi ja Murali kasutamine võimaldas TJAdel anda sisukas panus ning kasutada oma ühendatud teadmisi ja kogemusi, et luua ühiselt vahendeid ja lahendusi, mille eesmärk on parandada veebituru järelvalvetegevust.
- **Veebipõhise meeskonnatöö ja projektsuhtluse tõhusus.** Wiki platvormi kasutamine oli projekti õnnestumiseks otsustava tähtsusega. Projekti peamise teabevahetusvahendina võimaldas see töövõtjal olla TJAdega pidevas ühenduses, et vastata projektiga seotud küsimustele. Lisaks kasutasid TJAd platvormi, et luua sünergiat ja koostada ühiselt mitmeid dokumente, samuti anda tagasisidet ja kiita heaks projektidokumendid, mis on veebituru järelvalvetegevuse käigus koostatud.

- **Turujärelevalve viimine järgmisele tasandile.** Veebitegevuse järelvalve on turujärelevalve oluline valdkond ja selle tähtsus kasvab aja jooksul. Kuna enamik turujärelevalveasutusi teeb aeg-ajalt⁷ ja sageli ainult veebipoodide käsitsi kontrolle, anti TJAdele vahendid, mida nad said kasutada veebituru järelvalvega seotud probleemide lahendamiseks. CASP 2021 veebituru järelvalve juhenddokument sisaldab kolme miniprojekti käigus välja töötatud lahenduste andmekogu.

⁷ CASP 2021 veebituru järelvalvetegevuse avakoosoleku ajal läbi viidud küsitluste tulemused.

3.3. Soovitused

Globaliseerunud digitaalajanduses on selge, et tarbijate ohutuse tagamiseks internetist ostlemisel on vaja eri sidusrühmade ülemaailmseid jõupingutusi. Seetõttu töötati välja soovituste kogum, mis põhines veebituru järelevalvetegevuse koosolekutel peetud aruteludel.

Soovitused tarbijatele

Hoida end internetiostude ohtudega kursis.

Tarbijad peaksid olema teadlikud, et internetist toodete ostmine ei pruugi olla nii turvaline kui traditsiooniline jaemüük füüsilises kaupluses ning sellega kaasnevad oma riskid. Hoolimata internetiostude populaarsuse suurenemisest atraktiivsete hindade, lihtsa juurdepääsu ja pandeemiaga seotud piirangute tõttu, peaksid tarbijad olema tähelepanelikud ja kasutama kiirhoiatussüsteemi „Safety Gate“ korrapäraselt, et otsida ELi/EMP turujärelevalveasutustelt teateid ohtlike toodete kohta. Lisaks tuleks alati põhjalikult tutvuda tootekirjelduse ja müüja kohta esitatud üksikasjadega, et hinnata, kui usaldusväärne vastava toote pakkumine on.

Soovitused ettevõtjatele

Tagada tooteohutuse kõrge tase. Ettevõtjad peavad olema kursis sihtriigi/-piirkonna ja/või koha, kus tooteid müüakse, ohutusnõuetega. Samuti peaksid ettevõtjad püüdma järgida kõiki asjakohaseid tooteohutuse nõudeid, kuna tarbijatel on õigus ohututele toodetele, kui nad ostavad tooteid ühtsel turul.

Tiheda koostöö tegemine ametiasutustega. Ettevõtjad peaksid tegema tihedat koostööd ametiasutustega ning reageerima kiiresti tooteteabele ja eemaldamistaotlustele, et tagada nende platvormidel müüdavate ohtlike toodete õigeaegne kõrvaldamine. Väga soovitatav on kasutada ohtlikest toodetest teatamise portaali ettevõtjatele⁸, et teavitada ELi liikmesriikide ja EMP riikide ametiasutusi alati, kui selgub, et ohtlik toode on turule lastud.

Teabevahetuse hõlbustamine turujärelevalveasutustega.

Üks peamisi probleeme, millele TJAd oma veebituru järelevalve teekonna kaardistamisel tähelepanu juhtisid, oli ettevõtjatega ühenduse võtmine, eriti nendega, mis asuvad väljaspool ELi. Ettevõtjad peaksid esitama ja jagama asjakohaseid kontaktandmeid, kui tooteid müüakse internetis, et hõlbustada TJAd jõupingutusi hoida siseturg vabana ohtlikest ja nõuetele mittevastavatest toodetest. Seda lähenemisviisi on järgitud, kasutades tooteohutuse deklaratsiooni⁹, mis on vabatahtlik meetmete kogum, mis võimaldab paremat koostööd ettevõtjate, turujärelevalveasutuste ja mis tahes võetud turujärelevameetmete vahel. Selles julgustatakse allakirjutanud looma turujärelevalveasutuste jaoks ühtseid kontaktpunkte.

Soovitused ELi ja riikide ametiasutustele

Jätkata veebituru järelevalvega seotud probleemide uurimist ja parimate tavade jagamist/loomist.

Turujärelevalveasutused peaksid täiendavalt uurima veebituru järelevalvega seotud probleeme, et veelgi suurendada ühtsust ametiasutuste vahel. Projekti käigus ja ka muudes suutlikkuse suurendamise meetmetes (nt õiguskaits e-akadeemia) välja töötatud tulemusi ja eesmärgi tuleks veelgi levitada, et saavutada parem kalibreerimine ja suurem järjepidevus Euroopa tasandil.

Tagada pidev tagasisidevoog Euroopa Komisjoni veebijärelevalve tööriista kasutamise kohta.

Töövahendi kasutamisel saadud kogemusi ja probleeme tuleks korrapäraselt jagada Euroopa Komisjoniga, et süsteemi veelgi täiustada ja leida parim tehniline lahendus.

Tolliga koostöö tõhustamine. Oluline on tagada ja edendada pidevat teabevahetust ohtlike toodete kohta. See kehtib eelkõige tolli puhul, mis on esimene tõke, mis takistab ohtlike või nõuetele mittevastavate toodete sisenemist ELi turule.

Pikaajaliste suhete edendamine. Ametiasutused peaksid looma ja säilitama pidevad suhted ettevõtjatega ja ka teiste veebiturustusahelas osalejatega. Tihe koostöö võimaldab reageerida kiiremini, kui on kindlaks tehtud ohtlikud tooted, mille tulemuseks on kaitsetumate tarbijate parem kaitse.

⁸ <https://webgate.ec.europa.eu/gpsd/screen/public/home>

⁹ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/product-safety-and-requirements/product-safety/product-safety-pledge_et

1. Mis on CASP?

Koordineeritud tegevus toodete ohutuse tagamiseks (CASP) võimaldab ELi/EMP riikide turujärelevalveasutustel (TJAd) teha koostööd ja tugevdada ühtsele turule lastud toodete ohutust.

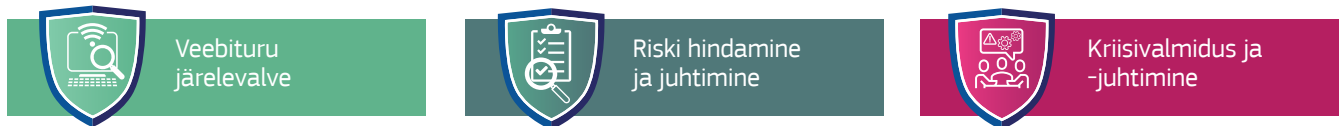
Horisontaalsed tegevused pakuvad turujärelevalveasutustele foorumit ideede ja parimate tavade vahetamiseks. Tehnilise eksperdi juhendamisel töötavad nad välja ühised lähenemisviisid, menetlused ja praktilised vahendid turujärelevalveks.

Tootepõhised tegevused katsetavad eri liiki tooteid, mis võivad tarbijaid ohustada. Asjaomased TJAd valivad ja koguvad tooteid ning neid uuritakse ühiselt kokkulepitud katsekava alusel.

Hübriidsed tegevused hõlbustavad horisontaalseid arutelusid ja viivad läbi katsetamiskampaaniaid. Tulemusi kasutatakse ühiste lähenemisviiside ja meetodite väljatöötamiseks.

CASP 2021 sisaldab kolme horisontaalset tegevust (HT), viit tootepõhist tegevust (TPT) ja üht hübriidset tegevust. Osalevad TJAd valisid need eelnevalt välja õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi korraldatud konsultatsiooni käigus.

Horisontaalsed tegevused

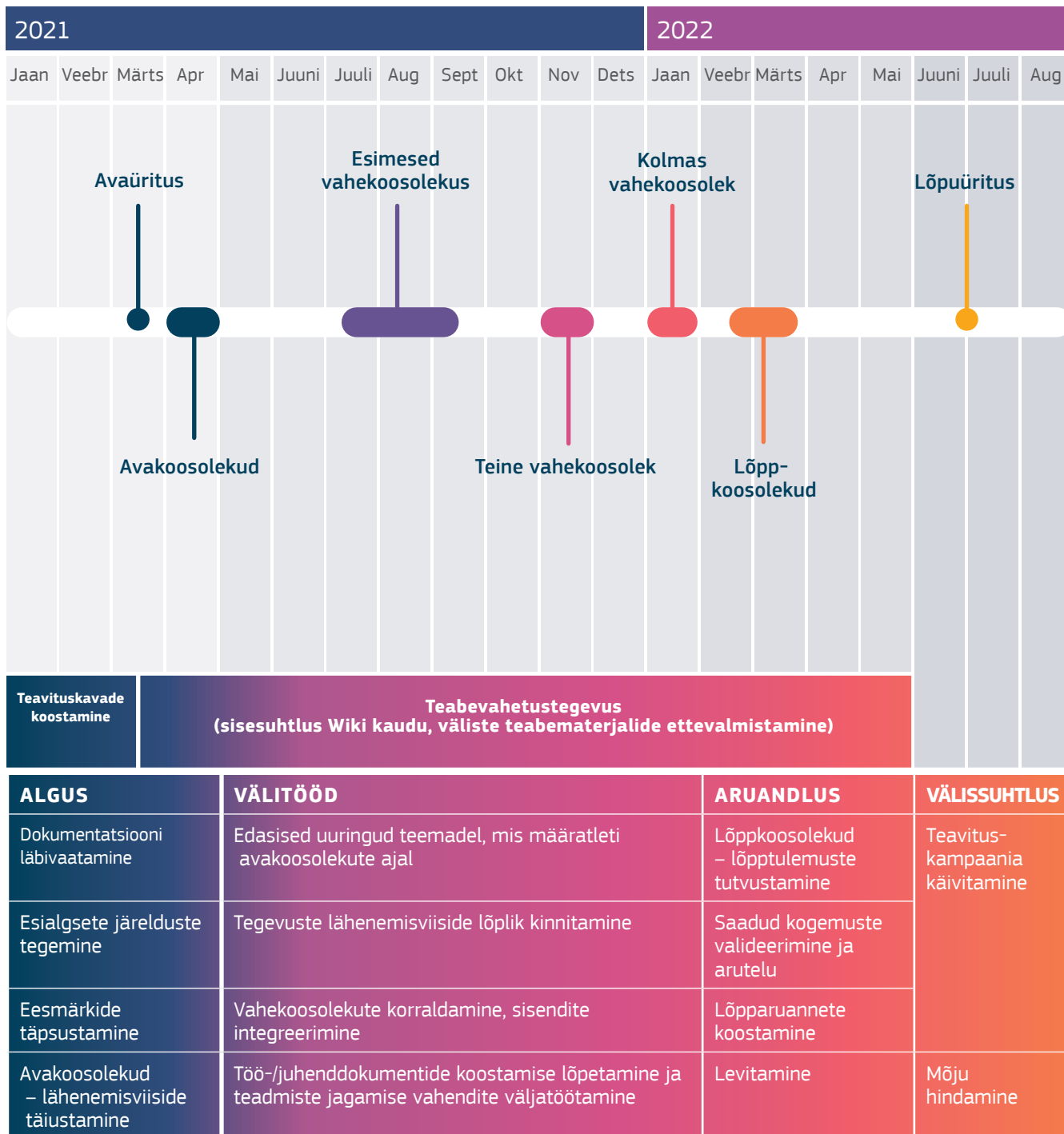
Tootepõhised tegevused (TPTd)

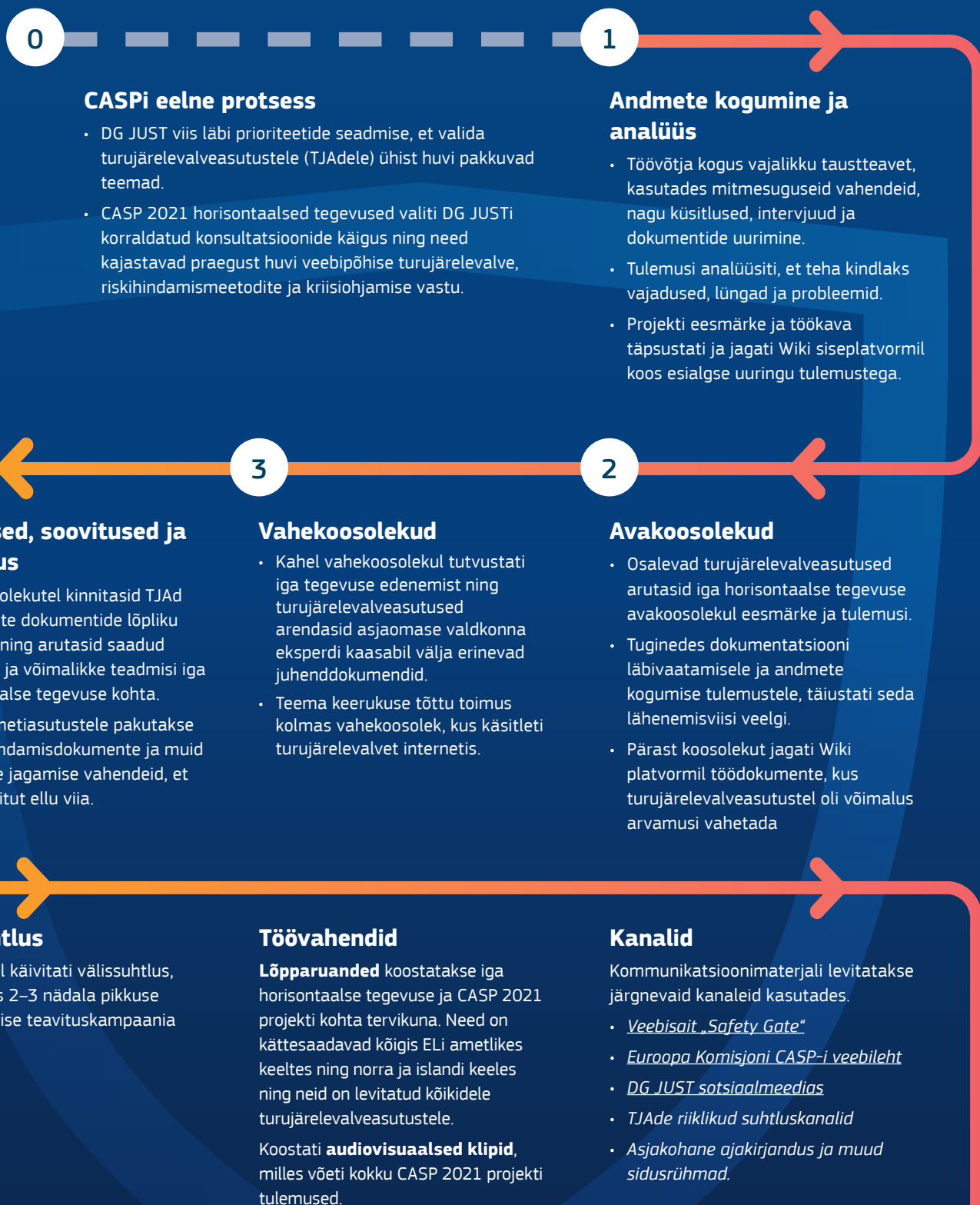
Rollid ja kohustused

2. HT tööplaani

3. Horisontaalse tegevuse lähenemisviisi ülevaade

EUROOPA KOMISJON

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Euroopa Komisjon ei vastuta taaskasutamisest tulenevate võimalike tagajärgede eest.

© Euroopa Liit, 2022

Euroopa Komisjoni dokumentide taaskasutamise põhimõtteid rakendatakse vastavalt komisjoni 12. detsembri 2011. aasta otsusele 2011/833/EL komisjoni dokumentide taaskasutamise kohta (ELT L 330, 14.12.2011, lk 39).

Kui ei ole märgitud teisiti, on käesoleva dokumendi taaskasutamine lubatud Creative Commons Attribution 4.0 Internationali (CC BY 4.0) litsentsi alusel (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui on viidatud allikale ja märgitud kõik muudatused.

Selliste elementide kasutamiseks või paljundamiseks, mis ei kuulu Euroopa Liidule, võib olla vaja taotleda luba otse õiguste omajalt.

Euroopa Liitu käsitlev teave on kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadav Euroopa veebisaidil:
https://europa.eu/european-union/index_et

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2022

PDF ISBN 978-92-76-51836-5 doi: 10.2838/505287 DS-09-22-158-ET-N